

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bartus Ildikó ügyvéd (.....) által képviselt ..... korábbi I. rendű, a dr. Cseh Andrea ügyvéd (.....) által képviselt ..... II. rendű, ..... III. rendű, ..... IV. rendű, ..... V. rendű, ..... VI. rendű, ..... VII. rendű, ..... VIII. rendű, ..... IX. rendű, ..... X. rendű, ..... XI. rendű ..... XII. rendű, ..... XIII. rendű és ..... XIV. rendű felpereseknek, az Orosz V. Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete** (1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) alperes ellen piacfelügyeleti ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. évi március hó 21. napján kelt 2.K.32.421/2010/27. számú ítélete ellen az alperes által 29. sorszám alatt, a II. rendű felperes által 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2011. évi november hó 2. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a 15. sorszámú másodfokú végzés folytán hatályban maradt rendelkezését akként változtatja meg, hogy kötelezi a II. rendű felperest 16 500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti illeték megfizetésére, míg a III-XIV. rendű felperesek esetében a kereseti illetéket az állam viseli. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10 000 (azaz tízezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24 000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

A III-XIV. rendű felperes és az alperes az egymás közötti másodfokú perköltséget maguk viselik.

Az alperest terhelő fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

## I n d o k o l á s

Az ..... (a továbbiakban: Társaság) az I. rendű felperes megalakulásától 2008. február 29-ig vezette szerződés alapján a felperes nyilvántartásait. A Társaság profilváltást követően étkezési (cafetéria) kártya megvalósítását tervezte. Az I. rendű felperes - egy 2008. február 29-ei ügylet végeredményeként - a Társaság 350.100.000 forint értékű, zárt kibocsátású törzsrészcékjét jegyzett le a fedezeti tartalék terhére. (Az I. rendű felperes hasonló időpontban és nagyságrendben vásárolta meg az ..... részvényeit. A Fővárosi Bíróságnak az alperes 2009. szeptember 28-án kelt J-IV/B-70/2009. számú határozata bírósági felülvizsgálata során keletkezett 2.K.35.037/2009/14. számú, az alperesi határozat egyes pontjait hatályon kívül helyező, e körben az alperest új eljárásra kötelező, ezt meghaladóan a keresetét elutasító ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 4.Kf.27.112/2011/7. számú ítéletével helybenhagyta.)

Az I. rendű felperes tulajdonában több ingatlan van. A hajmáskéri ingatlanokat a felperes a fedezeti alap befektetéseként, jövőbeni szolgáltatások finanszírozása céljából vásárolta meg, nyilvántartásaiban a vételkor is így szerepeltette; a későbbiekben az ingatlanon beruházásokat végzett. A hajmáskéri ingatlanok eltérő hasznosításáról a közgyűlés nem határozott. Az I. rendű felperes a 2008. I. és II. negyedéves jelentésében a hajmáskéri ingatlanok értékét megosztotta a fedezeti-, a működési- és a likviditási alap között.

Az alperes J-IV-30/2007/B. számú határozata 2.c/ pontjában elrendelt rendkívüli adatszolgáltatást - 2007. április 16-ai fordulónappal minden hónap 15. és utolsó napjára vonatkozóan készítendő likviditási jelentést - további intézkedésig változatlan formában fenntartotta. Ezen további intézkedésre csak a 2009. szeptember 18-án kelt J-IV-B/70/2009. számú határozattal került sor. Az I. rendű felperes kétheti bontásban un. vagyonalakulási és un. bevétel-kiadási táblázatokat csatolt.

A II. rendű felperes az I. rendű felperes igazgatótanácsának elnöke, a III-VI. rendű felperések az igazgatótanács tagjai voltak. A XIV. rendű felperes, mint ügyvezető, munkaviszonyban állt az I. rendű felperessel. A VII. rendű felperes az ellenőrző bizottság elnöke, a VIII-XIII. rendű felperések az ellenőrző bizottság tagjai voltak. A II. rendű felperest - az I. rendű felperes működésével összefüggésben - a korábbiakban már két alkalommal sújtotta bírsággal az alperes 500.000, illetve 300.000 forint összegekben.

Az alperes 2008. október 6-án kelt J-IV/B-60/2008. számú határozata hat pontba foglalt kötelezést tartalmazott a felperések terhére.

A határozat 1.a. pontjában a Társasághoz kapcsolódó ügylet tekintetében kötelezte az I. rendű felperest, hogy a jövőben a kiegészítő vállalkozási tevékenységét, illetve

a befektetési tevékenységét a jogszabályi előírásoknak megfelelően végezze. Az alperes a részvényvásárlást több szempontból is vizsgálta: mint befektetést, mint szolgáltatásban való részesedést, és mint kiegészítő vállalkozási tevékenységet. Összegző értékelései szerint az I. rendű felperes a fedezeti alap befektetéseként jogszerűen nem vásárolhatta meg a részvényeket; a részesedés szerzés meghaladta a törvényi mértéket és bejelentésre sem került sor; vonatkozó engedélyek hiánya, a tevékenység jellege és a finanszírozás forrása miatt a kiegészítő vállalkozási tevékenység is súlyosan jogsértő, sérti az Önkéntes Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. tv. (a továbbiakban: Öpt.) 2.§ (3) bekezdését, a 30-31.§-ait, valamint a 36.§-át. Az 1.b. pontban, még mindig a Társasághoz tartozóan, arra kötelezte az I. rendű felperest, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az eredeti állapot helyreállítása iránt a semmisnek minősülő részvényvásárlásból fakadó jogsértő helyzet megszüntetése érdekében, és erről egyidejűleg tájékoztassa a felügyeletet.

A határozat 2.a. pontjában az alperes kötelezte az I. rendű felperest, hogy a jövőben az ingatlanok nyilvántartására vonatkozó jogszabályi előírásokat tartsa be. A kapcsolódó indokolás szerint a felperes eleget tett egy korábbi alperesi határozat könyvelési korrekciókra vonatkozó kötelezésének. A 2.b. pont szerint az I. rendű felperes köteles felülvizsgálni a hajmáskéri ingatlanoknak az alapokhoz való rendelését, elvégezni a jogszabályi előírásoknak megfelelő korrekciót, és elküldeni ennek dokumentumait az alperes részére. Az alperes értékelése szerint a fedezeti alap a szolgáltatások finanszírozására, a működési alap a működési költségek fedezésére, a likviditási alap az időlegesen fel nem használt pénzeszközök gyűjtésére és - a másik két alap általános tartalékként - az I. rendű felperes fizetőképességének biztosítására szolgál. Mivel a hajmáskéri ingatlanokra az I. rendű felperes közgyűlése a vételi céltól eltérő, más rendeltetést nem határozott meg, azokat a fedezeti alapon kívül más alapban nem lehetett volna nyilvántartani.

Az alperes a határozat 3. pontjában egy korábbi, a J-IV-30/2007/B. számú határozat 2.c/ pontjában elrendelt rendkívüli adatszolgáltatás teljesítését vizsgálta. Értékelése szerint a működési alapokat terhelő kiadások között több kiadási tétel nem került feltüntetésre, az eszközök és a vagyon alakulására vonatkozó adatközlés sem volt valós, ezért a likviditási helyzet nyomon követése érdekében fenntartotta a rendkívüli adatszolgáltatási kötelezettséget.

Az alperesi határozat 4. pontjában kezdeményezte II-VI. rendű felperes felmentését, továbbá XIV. rendű felperes munkaviszonyának megszüntetését.

Az 5. pontban a II. rendű felperest 1.000.000 forint, és III-XIV. rendű felperest 500.000 forint bírság megfizetésére is kötelezte.

Az alperesi határozat 6. pontja kötelezte az I. rendű felperest, hogy 8 napon belül hívjon össze rendkívüli közgyűlést a határozatból eredő döntések meghozatalára, ahol napirendre kell tűzni az igazgatótanács tagjainak és elnökének felmentését, valamint az új tisztségviselők megválasztását.

A felperések együttes keresettel támadták az alperesi határozatot és annak teljeskörű, részben eljárásjogi, részben anyagi jogi jogszabálysértésekre alapított okból történő bírósági felülvizsgálatát kérték.

Az alperes a keresetek elutasítását indítványozta, vitatva a felperesek teljes határozatra kiterjedő kereshetőségi jogát.

Az elsőfokú bíróság a 2.K.34.739/2008/24. számú ítéletével az alperesi határozat rendelkező rész 1.b. pontját hatályon kívül helyezte, az 5. pontját a III-XIV. rendű felperesek vonatkozásában a bírság kiszabását tartalmazó rendelkezés tekintetében hatályon kívül helyezte, és ebben a körben az alperest új eljárásra kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla a határozat 3/ pontjához kapcsolódó eljárási szabálysértés miatt a 4.Kf.27.523/2009/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 3.§ (3) bekezdés alkalmazására vonatkozó kötelezésnek eleget tett. A bizonyítási eljárás lefolytatását követően az alperes határozatának 1.b. pontját és 5. pontjának a III-XIV. rendű felperesek vonatkozásában bírság kiszabást tartalmazó rendelkezését hatályon kívül helyezte, és e körben az alperest új eljárásra kötelezte. Egyebekben a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy együttesen - egymás között egyenlő arányban - fizessenek meg 9 200 forint le nem rótt kereseti illetéket, a fennmaradó 7 300 forint kereseti illetéket az állam viseli. Kötelezte továbbá a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek együttesen - egymás között egyenlő arányban - 100 000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság a felperesek kereshetőségi jogának vizsgálata során rögzítette, hogy azok egyszerű pertársaságot alkottak, a közigazgatási eljárásban valamennyi felperest ügyféli jogállás illette meg, függetlenül attól, hogy ebből eredő jogait gyakorolták-e vagy sem. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesi határozat egymástól a kötelezett jogalanyok szempontjából elkülöníthető rendelkezéseket tartalmaz, így minden kötelezés vonatkozásában vizsgálni kellett az aktív perbeli legitimációt. Elfogadta, hogy az I-XIV. rendű felpereseknek kereshetőségi joga fennáll a határozat 1., 2., 3. és 6. pontjai vonatkozásában, illetőleg azt, hogy amennyiben az I. rendű felperes eredménnyel vitatja a II-XIV. rendű felperesek terhére megállapított jogsértést, akkor ez az alperesi határozat 1., 2. és 3. pontjaira is közvetlenül kihat. Nem fogadta el ugyanakkor azt, hogy a 4. és 5. pontban felsorolt személyeknek közvetlen jogi érdeke fűződne annak vitatásához, hogy a többi - II-XIV. - rendű pertárssal szemben állapít-e meg jogsértést az alperes. Ezért az elsőfokú bíróság a II-XIV. rendű felperesek körében az egyes felperesek 4. és 5. ponthoz tartozó kereseti kérelmét csak saját személyükre vonatkoztatta, a pertársaikra nézve pedig a kereseti kérelmet, kereshetőségi jog hiányában, elutasította. Összességében rögzítette, hogy a felperesek keresetében foglalt egyik indok érdemi elbírálása sem volt mellőzhető, miután minden egyes határozati rendelkezést legalább egy, arra kereshetőségi joggal rendelkező felperes támadott.

Az elsőfokú bíróság értékelése szerint nem történt az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés: nem értékelhető ilyenként a megbízólevél tartalmával kapcsolatos

nyilatkozat, és azt sem bizonyították, hogy a határozat 6. pontjában megállapított határidő jogorvoslathoz való jogot csorbított volna.

A határozat egyes rendelkezéseihez kapcsolódóan az elsőfokú bíróság a következő megállapításokat tette:

ad.1.a. Elfogadta az elsőfokú bíróság a felperesek azon álláspontját, hogy a részvények megszerzése az I. rendű felperes részéről döntően befektetés volt, nem pedig a cafetéria területét célzó kiegészítő vállalkozási tevékenység. Az alperes azonban nem azt vizsgálta, hogy a felperes végzett-e kiegészítő vállalkozási tevékenységet, hanem azt, hogy a részvényjegyzésnek a fedezeti alap terhére történt vásárlásával a kiegészítő vállalkozási tevékenység végzésének lehetősége milyen jogi megítélés alá esik. A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. tv. (a továbbiakban: Tpt.) 20.§-ának (4) bekezdésével összefüggésben kizárólag annak volt jelentősége, hogy a felperes által megszerzett részvények a szerzés időpontjában nem voltak a tőzsdére bevezetve. Az Öpt. 37.§ (5) bekezdését is helytállóan alkalmazta az alperes, mert az a részvények megszerzésétől számított 15 napos tájékoztatási kötelezettséget ír elő. A felperes álláspontjának elfogadása esetén a tájékoztatási kötelezettségnek nem lenne értelme.

Az alperes jogszerűen járt el akkor, amikor - az I. rendű felperes jelentés tervezetre tett nyilatkozatára figyelemmel - azt is vizsgálta, hogy a részvényügylet milyen viszonyban állhat a kiegészítő vállalkozási tevékenységgel. Az Öpt. 2.§ (4) bekezdésének d/ pontjára figyelemmel, azonban az elektronikus cafetéria kártya bevezetése, szervezése nem tartozik az I. rendű felperes alapfeladatai közé, ezért nincs ügydöntő jelentősége annak, hogy az I. rendű felperesnek a projektekben való tervezett szerepvállalása üzletviteli tanácsadásra, vagy szervezetre irányult-e. A befektetés és a kiegészítő vállalkozási tevékenység közötti összefüggés nem volt megállapítható, az alperes helytállóan rögzítette, hogy e két tevékenység egymástól élesen elkülönül. Nem értett viszont egyet általánosan azon alperesi állásponttal, mely szerint az Öpt. 30.§ (2) bekezdés kizárja a fedezeti alap terhére folytatható kiegészítő vállalkozási tevékenységet, de ennek nem volt relevanciája, az alperesi határozat nem erre épült.

ad.1.b. A jogügylet értékelése során az Öpt. 67.§ (3) bekezdésének a/ pontjára figyelemmel az elsőfokú bíróság osztotta a felperesek azon álláspontját, hogy az alperes hatáskörének keretein túl terjeszkedett. Az alperes tévesen értelmezte az Öpt. 65.§ (3) bekezdését, amikor a szerződés érvénytelenségét megállapítva a Ptk. 237.§ szerinti kötelezést írt elő. Az alperesnek nincs kompetenciája arra, hogy a felügyelt intézmények által megvalósított jogsértés módját, vagy eszközét - bírósági hatáskört sértve - kikényszerítse.

ad.2.a. Ezen pont tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy tiltó jogszabályi rendelkezés hiányában megalapozatlan volt a felpereseknek azon hivatkozása, hogy az alperes ezen kötelezése egy korábbi határozat azonos tartalmú rendelkezése miatt jogszabálysértő. A kötelezés a határozat 2.b. pontjával kiegészítve konkrét jogsértést tartalmaz.

ad.2.b. Az ingatlanok nyilvántartása tekintetében az elsőfokú bíróság, hivatkozva az Öpt. 3.§ (2) bekezdésére, 36.§ (1) és (2) bekezdésére, valamint 37.§ (3) bekezdésére egyetértett az alperessel abban, hogy az ingatlant ahhoz a tartalékhoz rendeltén kell kimutatni, amelynek terhére azt megszerezték. Ez független attól,

hogy az I. rendű felperes könyveiben ingatlanként tartja nyilván a vagyontárgyat, és attól is, hogy az értékvesztés elszámolását a számvitelről szóló 2000. évi C. tv. 26.§ (7) bekezdés és 52.§ (2) bekezdés miként teszi lehetővé.

ad.3. Az elsőfokú bíróság ebben a körben értékelte az Öpt. 64/C.§ (1) bekezdés alapján a I. rendű felperes adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítését. Értékelése szerint a felperesek a részletes perbeli nyilatkozataikban, felhívás ellenére, nem cáfolták a releváns tényeket. Az alperes helyesen állapította meg, hogy a tárgyidőszaki egyenlegek nem voltak valósak. A felpereseknek az elsőfokú bíróság ez irányú tájékoztatásának megfelelően azt kellett volna bizonyítani, hogy a működésre, és a likviditás fenntartására szolgáló eszközök összetétele a vizsgált időszakra (2007. április 1 - 2008. május 15.) nem változott kedvezőtlenül. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ára figyelemmel megállapította, hogy az alperes a vizsgálattal érintett periódusban történt adatszolgáltatások, valamint a határozat 2. pontjában megállapított tényállás alapján összességében megalapozott következtetést vont le az I. rendű felperes vonatkozásában a kevésbé likvid eszközök arányának növekedésére nézve.

ad.4. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy mivel az Öpt. 20.§ (1) bekezdés megsértését nem kizárólag formalizált döntések bizonyíthatják, nem annak volt jelentősége, hogy az I. rendű felperes igazgatótanácsa formalizáltan milyen döntéseket hozott, hanem annak, hogy a jogsértő állapot előidézése ezen személyek tudtával, közrehatásával történt. A felperesek nem hivatkoztak a perben további lényeges, a közigazgatási eljárásban nem ismert tényre, bizonyítékra. Ezért az elsőfokú bíróság - előre utalva az ad.5. pontban foglaltakra -, a Pp. 339/B.§-ával nem tekintette összeegyeztethetetlennek, hogy az alperes az Öpt. 65.§ (3) bekezdés c/ pontja szerinti jogkövetkezményt önmagában az I. rendű felperes terhére megállapított jogsértéssel indokolja. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXCV. tv. (a továbbiakban: Psztv.) 47.§ (4) bekezdés alkalmazása ilyen esetben - ellentétben a felügyeleti bíróság kiszabása során értékelendő szempontokkal - nem kell, hogy szükségképpen egyediesítésre kerüljön a szankcionált vezetők vonatkozásában.

ad. 5. Az elsőfokú bíróság a Pp. 339/B.§ alkalmazásával, figyelemmel az Öpt. 20.§ (7) bekezdésére, és 66.§ (1) bekezdésére azt állapította meg, hogy a II. rendű felperes tekintetében az alperes eleget tett indokolási kötelezettségének, a releváns tényekkel összhangban értékelte a maximális bírságot megalapozó szempontokat. Ugyanakkor a III-XIV. rendű felperesek vonatkozásában az alperes döntését általánosítva, az I. rendű felperessel szemben megállapított jogsértés körében rögzített tényállási elemek megismétlésére alapította, nem tett eleget az egyediesítés követelményének. Ezen túlmenően a XIV. rendű felperes vonatkozásában semmilyen tényállás nem szerepel az alperesi határozatban arra vonatkozóan, hogy miért sújtotta őt alperes 500.000 forint bírsággal. Kiemelte, hogy a Psztv. 48.§ (2)-(3) bekezdései nem mentesítik az alperest sem az egyes testületi tagokkal szemben alkalmazott mérlegelési szempontok ismertetése, sem az indokolás követelménye alól, különös tekintettel arra, hogy a jogszabályhely kizárólag a bírságkiszabás jogalapjának hiányára vonatkozik. Megadta az új eljárásban, a bírság kiszabása során, a III-XIV. rendű felperesekre nézve követendő szempontokat, hivatkozva a Pp. 339/B.§-ára.

ad. 6.pont Az alperesi határozat 6. pontjával kapcsolatban az elsőfokú bíróság hivatkozással az Öpt. 21.§ (3) bekezdésére és 68.§ (3) bekezdésébe osztotta az alperesnek azon álláspontját, hogy az alperes lehet a közgyűlés összehívását kezdeményező szerv. A határozati rendelkezés - annak indokolásával együtt - tartalmilag egyértelműen fejezi ki azt a tételes jogi normába nem ütköző jogalkalmazói kötelezést, amely a határozat rendelkező rész 4. pontjával okozati összefüggésben áll.

Az I. rendű felperes fellebbezéssel támadta az elsőfokú bíróság ítéletét. A másodfokú eljárás során, 2011. október 6-án, olyan kötvény-részvénycserét hajtott végre, mellyel kiküszöbölte a Társaság részvényeihez kapcsolódó jogszabálysértést. Ezt követően bejelentette, hogy eláll keresetétől, melyhez az alperes perköltségigény nélkül hozzájárult.

A II. rendű felperes szóban pontosított fellebbezésében az alperesi határozat 5. pontjához kapcsolódóan kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a III-XIV. rendű felperesekre való indokokolásra figyelemmel. Kérte továbbá az elsőfokú ítélet megváltoztatását a perköltség tekintetében, figyelembe véve, hogy a felperesek részben pernyertesek lettek.

Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az alperesi határozat 1.a., 2.a., 2.b., 3., 4. pontjai tekintetében részben hibás mérlegelésre épült, és ennek folytán téves jogi következtetést vont le az elsőfokú bíróság. Az 1.a., 2.a., 2.b. pontok tekintetében azt adta elő, hogy bár nem ért egyet az ott leírtakkal, de oka-fogyott annak vitatása. A 3. és 4. pontok tekintetében semmilyen indokot nem közölt.

Az 5. ponthoz kapcsolódóan arra hivatkozott, hogy a tények és bizonyítékok értékelése alapján alapvető hiányossága az alperesi döntésnek, hogy azon tények, amire az alperes alapítja határozatát, csak részben helytállóak még az elsőfokú bíróság érvelése alapján is. Figyelemmel arra, hogy az Öpt. 20.§ (7) bekezdésében foglalt testületi döntésekért való felelősség egyetemleges, indokolt és szükséges az, hogy a többi tisztségviselővel azonosan, a II. rendű felperes esetében is újraértékeljék az alperes intézkedését. Az elsőfokú bíróság döntése alapján, különös tekintettel az időmúlásra, a teljesen megváltozott körülményekre, alperes más enyhébb intézkedést alkalmazhat ad absurdum egyáltalán nem tesz ilyet.

A perköltség tekintetében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi képviselő munkadíját 100.000 forintban állapította meg, a felperesek képviselői számára pedig nem állapított meg perköltséget, annak ellenére, hogy 3/5 - 2/3 arányban értékelte a pervesztesség, pernyertesség arányát.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének az 1.a ponthoz fűződő indokolás tekintetében való megváltoztatását kérte, akként, hogy vállalkozási tevékenység kizárólag a működési alapból finanszírozható tekintettel az egyértelmű számviteli szabályozásra. Kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla mellőzze az elsőfokú ítélet indokolásának 16. oldal 5. bekezdés utolsó mondatát. Ugyancsak az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte az alperesi határozat 5. pontjára nézve, a III-XIV. rendű felperesek kapcsolódó keresetének elutasítását. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását a felperesek keresetőségi jogára vonatkozóan akként, hogy

minden felperes csak is a határozat rá vonatkozó rendelkezést tartalmazó része és indokolása ellen élhet keresettel.

Az I. rendű felperes elállását követően visszavonta az alperesi határozat 1.b. pontjára vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés elleni fellebbezését.

Az elsőfokú ítélet indokolása 1.a. pontjához kapcsolódó megállapításait az alperes azért vitatta, mert a 16. oldal 5. bekezdés utolsó mondata, álláspontja szerint, eljárásjogi és anyagi jogi szempontból egyaránt kifogásolható. Az elsőfokú bíróság ezen megállapítást kérelem nélkül tette, amely megállapítás saját álláspontja szerint is kívül esik a per tárgyán, és ráadásul ellentétes az Öpt. 30.§ (2) bekezdésének generálisan tiltószabályával. Az ítéleti megállapítás az alperes jogalkalmazói gyakorlatának egyik alapkövét érinti.

A kereshetőségi jog kapcsán hangsúlyozta, hogy azt közvetlen anyagi jogi érdekeltségre lehet alapítani, egyéb összefüggésre nem. Az elsőfokú bíróság több helyen rögzítette, hogy a felperesek egyszerű pertársak, ezen megállapítás ugyan helytálló, de ellentétes a bíróság által a kereshetőségi jog körében kifejtettekkel. A kereshetőségi jog anyagi jogi kérdés, azt nem lehet az eljárási esetlegességekre alapítani vagy attól függővé tenni, hogy mi lesz a bizonyítás eredménye. A kereshetőségi jog esetében arról van szó, hogy bármely felperes keresete alapján az adott felperes vonatkozásában hatályon kívül kell helyezni a határozatot, más személy vonatkozásában nem.

Az alperesi határozat 5. pontjához kapcsolódóan kiemelte, hogy az alperesre a közigazgatási eljárásban nem irányadó a Pp. 339/B.§-a, így az elsőfokú bíróság nem kérhette volna számon annak megtartását. Hivatkozott arra, hogy bár az elsőfokú ítélet több ponton megállapítja az alperesi eljárás jogszerűségét, a 22. oldalon mégis azt rögzíti, hogy az alperes nem tett eleget indokolási kötelezettségének a III-XIV. rendű felperesek esetében. Nincs jogszabályi alapja azon megállapításnak, hogy az alperes vizsgálatot folytasson az egyes természetes személyek testületi tagi tevékenységét illetően: a testület döntéséért egyetemleges a felelősség, egyes tagok mentesülésére adat nem merült fel, továbbá a Psztv. 48.§-a folytán a mentesülés fennálltát nekik kellett volna bizonyítaniuk, és ilyen körülményre ők maguk sem hivatkoztak.

Az alperes az I. rendű felperes elállását követően pontosított ellenkérelmében a II. rendű felperes által előterjesztett fellebbezés aaptalanságára hivatkozva, abban a körben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, a II. rendű felperes tekintetében mérlegelési eljárásban hozta meg határozatát, az elsőfokú bíróság ennek megfelelısségét vizsgálta. A III-XIV. rendű felperesekre nézve hiányolt egyediesítést a II. rendű alperes esetében az alperes elvégezte, és kellően okát adta annak, miért indokolta a bíróság maximum alkalmazását.

A perköltség tekintetében arra hivatkozott, hogy a Pp. 81.§ (1) bekezdése semmiképpen sem értelmezhető úgy, hogy mindkét fél köteles a másiknak perköltséget fizetni.

Az alperes a II-XIV. rendű felperesek észrevételére fenntartotta korábbi előadásait.

A II-XIV. rendű felperes az alperesi fellebbezéshez kapcsolódó ellenkérelmében az alperesi fellebbezéssel támadott részek tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira hivatkozva.

Álláspontjuk szerint a keresetösségi jogra az elsőfokú bíróság helytálló megállapításokat tett, különös figyelemmel a 12. és 13. oldalon kifejtettekre. Az 1.a. ponthoz kapcsolódóan az alperes egy meghatározott logikailag összefüggő szöveggörnyezet és indoklás utolsó mondatát emelte ki, amely azonban egészét tekintve jogszerű volt az Öpt. 2.§ (4) bekezdés d/ és 3.§ (2) bekezdésével összhangban állt. Az 5. pont tekintetében pedig, maga az alperes is megadta fellebbezésében azon jogi kereteket, amelyre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan döntött az 5. pont hatályon kívül helyezéséről. Kiemelte, hogy a XIV. rendű felperes esetében nem is volt megállapítva tényállás.

A II. rendű felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése részben alapos.

A másodfokú eljárás során az I. rendű felperes elállására tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a 15. sorszámú végzésével az I. rendű felperes tekintetében megszüntette a pert, az elsőfokú bíróság 2.K.32.421/2010/27. számú ítéletének az I. rendű felperesre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezte, a II-XIV. rendű felperesekre nézve az eljárást tovább folytatta.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás terjedelmét a Pp. 247.§-a (2) bekezdésére figyelemmel - alkalmazva a Pp. 253.§-ának (3) bekezdését - a II. rendű felperes és az alperes fellebbezésében előadott indokok szerint határozta meg. Ennek folytán a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú ítélet alperesi határozat 1.b. és 6. pontjához kapcsolódó, továbbá az eljárásjogi kérdésekre nézve kifejtett indokainak és rendelkezésének megalapozottságát.

Az alperesi határozat 2.a., 2.b., 3., és 4. pontjai tekintetében a II. rendű felperes csak hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet hibás mérlegelésen alapul, de azon túl, hogy nem ért egyet, egyebet nem közölt, a 3. és 4. pontok tekintetében még ennyit sem adott elő. Erre tekintettel, ütköztethető előadás hiányában, a másodfokú bíróság ezen körben azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az alapul szolgáló tényállást feltárta, indokait alaposan és részletesen kifejtette, határozatát okszerűen alátámasztotta. A Fővárosi Ítéltábla az alperesi határozat 2.a., 2.b., 3., és 4. pontjainak körében nem ismétli meg az elsőfokú bíróság helytálló indokait.

A Pp. 327.§-a (1) bekezdésének a/ pontja szerint a közigazgatási per indítására jogosult az ügyfél.

Az alperesi fellebbezés keresetösségi jogot vitató előadása kapcsán a Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan ragadta meg a keresetösségi jog tartalmát. A másodfokú bíróság egyetért azzal, hogy a keresetösségi jog olyan anyagi jogi kapcsolat, mellyel összefüggésben a bíróság a felperest közvetlenül érintő jog vagy kötelezettség keletkezéséről, megszüntetéséről érdemben dönt. A

közigazgatási perek esetében a jog vagy kötelezettség közigazgatási jogviszonyon alapszik.

Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a II-XIV. rendű felperesekre vonatkozó kötelezést tartalmazó 4. és 5. pont szerinti határozati rendelkezések, mint jogkövetkezmények, közvetlen összefüggésben állnak az alperesi határozat 1., 2. és 3. pontjaihoz tartozó jogsértésekkel: a jogsértések bekövetkezése nélkül nem lehetett volna sem felmentést, sem munkaviszony megszüntetést kezdeményezni, nem lett volna kiszabható a bírság. Ennek fordítottját is helytállóan szemléltette az elsőfokú bíróság: az I. rendű felperes terhére megállapított jogsértésekre közvetlen kihatással lehet, ha ő a II-XIV. rendű felperesek terhére megállapított jogkövetkezmény megalapozatlanságát bizonyítani tudja.

Az elsőfokú bíróság a felperesi oldal keresetőségi jogának vizsgálata során alappal támaszkodhatott arra, hogy a felperesek keresetében foglalt egyik indok érdemi elbírálása sem volt mellőzhető, miután minden egyes határozati rendelkezést legalább egy, arra keresetőségi joggal rendelkező felperes támadott.

A másodfokú eljárásban azonban, az I. rendű felperes elállása következtében, változott a felperesi oldal összetétele, ennek folytán a Fővárosi Ítéltábla, elfogadva az elsőfokú bíróságnak a keresetőségi jog ismérveit tartalmazó indokait, a következőket állapította meg. A II-XIV. rendű felperesekre vonatkozó kötelezést tartalmazó 4. és 5. pont szerinti határozati rendelkezések, mint jogkövetkezmények, közvetlen összefüggésben állnak az alperesi határozat 1., 2. és 3. pontjait megalapozó jogsértésekkel. Magának az alperesi határozat rendelkező részének 1., 2. és 3. pontja ugyan kifejezetten az I. rendű felperes által végrehajtható kötelezést tartalmaz (miként a 4. és 5. pont a II-XIV. rendű felperesekét), a határozat indokolásából azonban egyértelműen kitűnnek azok a jogsértések, amelyek miatt az alperes nemcsak az I., hanem a II-XIV. rendű felperest is szankcionálta. Tekintettel arra, hogy az ügyfél - márpedig a II-XIV. rendű felperes ügyfél volt - csak a közigazgatási határozat indokolását is támadhatja, a II-XIV. rendű felpereseket megilleti a határozat indokolásában megállapított, a személyükre is kiható jogsértéseket rögzítő tényállások vitatásának joga. Ebben az összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperesi oldalon egyszerű pertársaság jött létre.

A másodfokú bíróság itt tér ki arra, hogy - mint arra keresetükben hivatkoztak is a felperesek - a közigazgatási határozat indokolásának és rendelkező részének összhangban kell állni. Ezért az alperesnek a Társaság részvényei tekintetében a jogszerű állapot helyreállítására vonatkozó 1.b. határozati ponthoz kapcsolódó, új eljárás során követendő szempontjai változatlanok, de immár a 2011. október 6-i kötvény-részvénycsere figyelembevételével kell határoznia, vagy adott esetben indokát adni a kötelezés mellőzésének.

Az alperesi határozat 1. a. pontjához kapcsolódóan az elsőfokú ítélet 16. oldal 5. bekezdés utolsó monda szerint „A bíróság nem értett viszont egyet általános érvénnyel azzal az alperesi nyilatkozattal, mely szerint az Öpt. 30.§ (2) bekezdés kizárja azt, hogy a pénztár kiegészítő vállalkozási tevékenységet a fedezeti alap

terhére folytasson, a perbeli esetben azonban mindennek relevanciája nem volt, a közigazgatási határozat nem ezen alapult.”

Az Öpt. 30.§-a (2) bekezdése alapján a pénztár a fedezeti alap terhére - a befektetési tevékenység és a szolgáltatások teljesítése kivételével - harmadik személyekkel szemben kötelezettséget nem vállalhat.

Az alperesi határozatnak az 1.a. pontjához kapcsolódó indokolása a Társaság részvényeinek megvásárlása, mint kiegészítő vállalkozási tevékenység értékelése kapcsán, több más jogszabályi hely között, tartalmazza az Öpt. 30.§-ának (2) bekezdését. Az elsőfokú bíróság azonban döntően az egyéb jogszabályi feltételeknek, ezen belül annak tulajdonított jelentőséget, hogy az elektronikus cafeteria-kártya bevezetése, szervezése nem tartozik az I. rendű felperes alapfeladatai közé.

A kereseti indokok között nem szerepelt az Öpt. 30.§-ának (2) bekezdésére hivatkozás, felperesek előadása szerint a részvényjegyzés éppen hogy nem volt kiegészítő vállalkozási tevékenység, befektetőként kívánt eljárni az I. rendű felperes. Az alperesi fellebbezésben kifogásolt mondatban az alperesnek a perbeli képviselő során, az alapeljárás érdemi ellenkérelmében tett nyilatkozatára reflektált az elsőfokú bíróság. A reflexió rövidségéből következően azonban az elsőfokú bíróság nem fejtette ki, hogy mi okból „nem ért egyet általános érvénnyel” az alperesi nyilatkozattal, így az indokolás megalapozottságát érdemben nem vizsgálhatta a másodfokú bíróság; az alperesi fellebbezés nyomán a Fővárosi Ítéltábla, kereseti kérelem hiányában, csak mellőzheti az elsőfokú ítélet 16. oldal 5. bekezdésének utolsó mondatát.

A Pp. 339/B.§-a szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A Psztv. 48.§-ának (2) bekezdése szerint nem kötelezhető bírság fizetésére az, aki bizonyítani tudja, hogy úgy járt el, ahogy az ilyen tisztséget betöltő személytől az adott helyzetben általában elvárható. A (3) bekezdés értelmében testületi szerv esetében nem kötelezhető bírság megfizetésére azon testületi tag, aki a bírság alapját képező döntés meghozatalában nem vett részt vagy a döntés ellen szavazott, és ezt az ülésről készített jegyzőkönyvben rögzítették.

Az alperesi határozat 5. pontjához kapcsolódó indokolása során az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta a Pp. 339/B.§-át. Kétségtelen, hogy az alperes eljárását a közigazgatási szakban nem Pp. szabályai határozzák meg, de esetében is alkalmazandó, a Psztv. 27.§-a folytán, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72.§-a (1) bekezdésének ec/ pontja, melynek alapján mérlegelési, méltányossági jogkörben hozott határozat esetén a határozatnak - ha jogszabály további követelményt nem állapít meg - tartalmaznia kell a mérlegelésben, a méltányossági jogkör gyakorlásában szerepet játszó szempontokat és tényeket. Az

alperesi fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési szempontok hiányát állapította meg a peres eljárásra irányadó szabály keretei között, és ezekre utalt amikor meghatározta az új eljárás szempontjait.

Ugyancsak helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a Psztv. 48.§-ának normái a bíróság jogalapját és nem a bíróság mértékét érintő szabályokat tartalmazzák: ezen előírások sem mentesítik az alperest az indokolási kötelezettség teljesítése alól.

Az alperesi határozat 5. pontja jogszerűségének vizsgálata során az elsőfokú bíróság helytállóan különítette el a II. rendű és a III-XIV. rendű felperesekre vonatkozó részeket, és helytállóan tekintette elhatárolási szempontnak azt, hogy míg a III-XIV. rendű felperesekre nézve az alperes nem tett eleget indokolási kötelezettségének, addig a II. rendű felperes esetében az alperesi határozat tartalmazza a bírságkiszabás körében releváns tényeket, a mérlegelés okszerűsége, különös tekintettel a korábbi marasztaló határozatokra, megállapítható.

Mind a II. rendű felperes, mind az alperes hivatkozott - ellenkező előjellel - fellebbezésében az Öpt. 20.§ (7) bekezdésén alapuló egyetemleges felelősségre.

Az Öpt. 20.§ (7) bekezdése szerint az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság, valamint az alapszabályban meghatározott más testületi szerv tagjait az adott testület döntéseiért egyetemleges felelősség terheli. Nem terheli felelősség azt a személyt, aki a határozat vagy intézkedés ellen tiltakozott, és tiltakozását írásban az igazgatótanácsnak és az ellenőrző bizottságnak, igazgatótanácsai és ellenőrző bizottsági tagság esetében a közgyűlésnek a döntés meghozatalától vagy tudomására jutásától számított 8 napon belül írásban bejelentette.

A Fővárosi Ítéltábla osztja az elsőfokú bíróság azon megállapítását, mely szerint a testületi szervek tagjainak az adott testület döntéseiért való egyetemleges felelőssége nem azonos a mérlegelési jogkör gyakorlásának szükségtelenségével. Az alperes is ezen - jogszerű - eljárást követte, amikor a II. rendű felperes és a III-XIV. rendű felperesek esetében eltérő bírság mértéket alkalmazott, indokolása szerint azért, mert a II. rendű felperessel, mint a testület elnökével szemben az elvárhatósági szint magasabb, mint a testület tagjai esetében. A Fővárosi Ítéltábla ezen érveléssel egyetért.

A II. rendű felperesnek az idő múlására alapított előadását a másodfokú bíróság nem vehette figyelembe, mivel a Pp. 339/A.§-a következtében a bíróság a közigazgatási határozat jogszerűségét - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

A II. rendű felperes perköltségre vonatkozó fellebbezési előadását a Fővárosi Ítéltábla megalapozatlannak értékelte. A Pp. 81.§-ának (1) bekezdéséből következően a perköltségről való rendelkezés során a bíróság elvégzi a felek pernyertesség-pervesztesség arányának számítását, és a rendelkező részben már csak a számítás eredménye jelenik meg. Az elsőfokú bíróság az illeték viselésére

vonatkozó rendelkezésében meghatározta, a feleket milyen arányban tekinti pernyertesnek-pervesztesnek. Az ehhez arányított perköltség - figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.27.523/2009/9. számú végzésének a perköltségre vonatkozó rendelkezésre is - nem tekinthető eltúlzottnak. Az egyszerű pertársaság alanyai között az elsőfokú bíróság egyenlő arányban osztotta meg az alperest összességében megillető perköltséget, eljárása megfelelt a Pp. 81.§ (1) és (2) bekezdése által támasztott követelményeknek. Utal a másodfokú bíróság arra, hogy a 15. sorszámú másodfokú végzésben foglaltaknak megfelelően az alperest az elsőfokú ítélet folytán megillető elsőfokú perköltség összege csökken az I. rendű felperes terhére megállapított résszel, azaz az alperest a 100.000 forint elsőfokú perköltség 13/14-ed része illeti meg ezen a jogcímen.

A 15. sorszámú másodfokú végzés folytán az elsőfokú bíróság ítélete a felperesi oldalon csak a II-XIV. rendű felperesekre nézve hatályos. A Fővárosi Ítéltábla erre tekintettel az elsőfokú ítéletnek az ő kereseti kérelmeikhez tartozó rendelkezését - az elsőfokú bíróság az alperes határozatának 1.b. pontját és 5. pontjának a III-XIV. rendű felperesek vonatkozásában bíróság kiszabást tartalmazó rendelkezését hatályon kívül helyezte, és e körben az alperest új eljárásra kötelezte, egyebekben a felperesek keresetét elutasította és kötelezte a II-XIV. rendű felperest, hogy 15 nap alatt együttesen fizessenek meg, egymás közt egyenlő arányban az alperesnek 92 857 forint elsőfokú perköltséget - helybenhagyta, míg a kereseti illeték tekintetében megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltábla az illetékre nézve alkalmazta a Pp. 253.§-a (3) bekezdésének utolsó mondatát, mely szerint a másodfokú bíróság a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről.

Az egyszerű pertársaság következtében, figyelemmel a Pp. 82.§-ának (2) bekezdésére, valamennyi felperes, azonos perbeli érdekeltiség folytán, önálló és egyenlő arányú alanya a perköltség viselésének, és ebből következően, a 6/1986.(VI.26.) IM számú rendelet (a továbbiakban: R.) 13.§-ának (2) bekezdése alapján, önálló alanyai az illeték viselésének is. Az illetékről szóló 1990. évi CIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 40.§-ának (1) bekezdése szintén azt támasztja alá, hogy az egyszerű pertársaság illetékviselési kötelezettségét nem lehet összevonni. Így a kereseti kérelméhez képest döntő részben pervesztes II. rendű felperes teljes hányadában viseli az elsőfokú illetéket, míg a kereseti kérelmük egy részében pernyertes III-XIV. rendű felperesek kereseti illetékét az állam viseli.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezések keretei között az elsőfokú bíróság ítéletéből a 16. oldal 5. bekezdés utolsó mondatát mellőzve és a kereseti illetékre vonatkozó rendelkezéseket megváltoztatva, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű felperest az alperest megillető másodfokú perköltség viselésére. Az alperes és a III-XIV. rendű felperesek esetében a Pp. 81.§ (1) bekezdés alapulvételével

rendelkezett akként, hogy a felek maguk viseljék a másodfokú perköltséget. A II. rendű felperes fellebbezése teljes mértékben, az alperes fellebbezése nagyobb részben alaptalan volt. Így a fellebbezési illetéket az R. 13.§ (2) bekezdése alapján a II. rendű felperes-, az alperes esetében a 14.§ alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. évi november hó 2. napján

dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke,  
bíró,

Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó

dr. Bacsá Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül:  
tisztviselő